

8 КЛАС

Завдання з історії для підготовки на час карантину

тема	Знати та розуміти	Домашнє завдання
<p>повторення!!! Гетьманщина в часи Івана Мазепи.</p>	<p>1687 –1709р. - гетьманування Івана Мазепи.</p> <ul style="list-style-type: none"> • підписання Коломацьких статей («щоб Малоросію не називали землею гетьманською», «усіма силами з'єднувати в міцну й нерозривну згоду обидва руські народи») • на початку гетьманування спирався на підтримку Москви; • прагнув об'єднати Лівобережжя, Правобережжя, Запорожжя та Слобожанщину в єдиній Україні – державі західноєвропейського зразка зі збереженням традицій козацького устрою; • спирався на козацьку старшину; • проводив активну культурно – освітню діяльність. <p>1702 – 1704 р. – національно – визвольне повстання на Правобережжі на чолі з фастівським полковником Семеном Палієм. Причина - указ про ліквідацію полків на Правобережжі. Участь І.Мазепи у його придушенні.</p> <p>1704 – 1708 р.р. – об'єднання Правобережжя та Лівобережжя за Мазепи.</p> <p>1700 – 1721 р.р. – Північна війна між Росією (Петро I) і Швецією (Карл XII). Козаки змушені воювати за московські інтереси.</p> <p>1708 – 1709 р.р. – національно – визвольна акція І. Мазепи.</p> <p>1708р. – похід Карла XII в Україну. Перехід Мазепи на бік шведів. Підписання українсько – шведської угоди. Перехід на бік Мазепи запорожців на чолі з Костем Гордієнком.</p> <p>- 1708 р. – знищення Батурина (гетьманської столиці І.Мазепи)</p> <p>- обрання гетьманом Івана Скоропадського (1708 – 1722 р.р.)</p> <p>- перенесення столиці в Глухів.</p> <p>травень 1709 р. – зруйнування Чортомлицької Січі.</p> <p>27 червня 1709 р. – Полтавська битва. Перемога Російської армії Петра I. І. Мазепі проголошено анафему.</p>	<p>Прочитати § 28. Давати відповіді на запитання «перевірте себе» із ст.188.</p>
<p>Пилип Орлик і його Конституція.</p>	<p>5 квітня 1710р. – обрання Пилипа Орлика гетьманом в еміграції. Прийняття Конституції П.Орлика – «Пактів і Конституцій Законів і вольностей війська запорозького» - найвище досягнення</p>	<p>Прочитати § 29. Давати відповіді на запитання «перевірте себе» із ст.193.</p>

	<p>тогочасної політичної думки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основу документа становила угода між гетьманом і козацтвом, яке виступало від імені українського народу; • обґрунтовувався державний лад України; • складався зі вступу і 16 статей; • значно обмежувались права гетьмана ; Україна визнавалась республікою; • створювався представницький орган – Генеральна Рада; • закладений принцип поділу влади на законодавчу, виконавчу та судову, передбачений принцип виборності посад – засади демократичного розвитку. <p>1711 р. – похід П.Орлика на Правобережну Україну. Прутський похід Петра I. 1713 р. – ліквідація козацтва на Правобережній Україні. 1686 р. – підпорядкування української православної церкви (Київська митрополія) Московському патріархату.</p>	
<p>Церковне життя. Освіта. Архітектура. Образотворче мистецтво.</p>	<p>Феофан Прокопович – вчений енциклопедист, громадський та церковний діяч, один з найближчих радників царя з питань церковної реформи. Віце – президент Синоду. Стефан Яворський – Президент Синоду та проректор слов'яно-греко-латинської академії.</p> <p>Перша половина XVIII століття – заснування колегіумів у Чернігові, Харкові та Переяславі. 3 1701 р. – назва Києво-Могилянська Академія. Іван Величковський – курйозні вірші – вияв стилю бароко в літературі. 1674р. – видання «Синопису» - першого підручника з історії України. Автор П.Кохановський (І.Гізель) перша половина XVIII ст. – козацькі літописи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - літопис Самовидця (Роман Ракуша – Романовський) – 1702 р. - літопис Граб'янки – 1710р. - літопис Самійла Величка – 1720 р. – найґрунтовніший. <p>Архітектурний стиль – бароко; козацьке(українське) бароко. Споруди: у Львові – Собор Св.Юра; у Києві – Успенський собор та Троїцька надбрамна церква Києво-Печерської лаври та інші. Іван Щирський – видатний український художник – гравер, працював у Чернігові та</p>	<p>Прочитати § 30. Давати відповіді на запитання «перевірте себе» із ст.201.</p>

	<p>Києві. Іван Руткович – художник, автор іконостасів у Галицьких селах (с. Потелич) та церкви Різдва Христового у м. Жовкві. Йов Кондзилевич – художник, автор Богородчанського іконостасу Скита Манявського .</p> <ul style="list-style-type: none"> - зображення козака Мамає; - ікони з зображення реальних історичних особистостей. 	
--	--	--

Контрольні тести

1. Гетьманом у вигнанні було обрано:

А І. Мазепу

Б П. Полуботка

В І. Скоропадського

Г П. Орлика

2. Участь українських козаків і селян у будівництві Санкт-Петербурга, вступ козацьких полків І. Мазепи на Правобережжя, Полтавська битва — це події часів:

А Кримських походів

Б Азовських походів

В Північної війни

Г Семилітньої війни

3. Яка історична особистість була відома як церковний і політичний діяч першої половини XVIII ст.?

А Ф. Прокопович

Б Д. Апостол

В П. Полуботок

Г П. Орлик

4. Яка міжнародна подія мала вирішальний вплив на долю Лівобережної Гетьманщини на початку XVIII ст.?

А розгром турків під Віднем польським військом на чолі з королем Я. Собеським

Б перший поділ Австрією, Пруссією та Росією Речі Посполитої

В повстання під проводом С. Палія

Г Північна війна

5. Хто був автором козацьких літописів?

А Ф. Прокопович, Г. Сковорода

Б Г. Граб'янка, С. Величко
В С. Ковнір, І. Григорович-Барський
Г Д. Левицький, В. Боровиковський

6. Якими були наслідки Північної війни для українських земель?

- А обмежено автономні права Гетьманщини, зруйновано Запорозьку Січ
- Б приєднано Правобережну Гетьманщину до Росії
- В розпущено козацькі полки, запроваджено кріпацтво
- Г ліквідовано незалежність Гетьманщини та Запорозької Січі

7. Повстання 1708—1709 рр. гетьмана І. Мазепи призвело до:

- А відновлення козацького устрою на Правобережній Україні
- Б нищення автономних прав Гетьманщини і Запорозької Січі
- В запровадження кріпосного права на українських землях
- Г поділу українських земель між Росією і Річчю Посполитою

8. Повстання під проводом С. Палія було зумовлене:

- А спробою влади Речі Посполитої ліквідувати козацтво на українських землях
- Б переходом земель Запорозької Січі під владу польського короля
- В національно-визвольною акцією гетьмана І. Мазепи
- Г поразками Росії на початку Північної війни

9. Відбудова в Києві Софійського і Михайлівського Золотоверхого соборів, будівництво ще 12 храмів по всій території Гетьманщини, отримання Києво-Могилянською колегією статусу та прав академії пов'язані з гетьманом:

- А І. Мазепою
- Б І. Виговським
- В Ю. Хмельницьким
- Г П. Дорошенком

10. Відповідно до «Пактів і Конституції прав і вольностей Війська Запорозького» П. Орлика:

- А найвища виконавча влада належала гетьманові та генеральній старшині
- Б уся повнота влади зосереджувалася в руках довічно обраного гетьмана
- В скасовувалося постійне скликання Генеральної і Старшинської ради
- Г упроваджувався принцип спадковості гетьманської посади

11. Які запорозькі січі було зруйновано за наказом царя Петра І?

- А Хортицьку й Базавлуцьку
- Б Чортомлицьку й Кам'янську
- В Микитинську і Підпільненську (Нову)

Г Олешківську і Томаківську

12. «Пакти й Конституція прав і вольностей Війська Запорозького» - угода, укладена між гетьманом П. Орликом та:

- А шведським королем і козацькою старшиною
- Б козацькою старшиною та запорозькими козаками
- В запорозькими козаками та турецьким султаном
- Г турецьким султаном і шведським королем

13. Повстання на Правобережжі в 1702—1704 рр. під проводом С. Палія було придушене:

- А польськими військами і шляхетським ополченням
- Б російськими військами, які переслідували відступаючу шведську армію
- В козацькими полками І. Мазепи після арешту провідників повстання
- Г турецькими військами під час Прутського походу

14. Повстання гетьмана І. Мазепи було підтримане:

- А козацькими полками у складі російської армії на чолі з М. Гамалією
- Б запорозькими козаками на чолі з отаманом К. Гордієнком
- В козаками Правобережжя на чолі з полковником С. Палієм
- Г козаками Лівобережжя на чолі з полковником І. Скоропадським